

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Prevence šikany prostřednictvím dramatické výchovy u dětí mladšího školního věku

Autorka: Romana Štollová

Vedoucí práce: doc. Jaroslav Provazník

Romana Štollová se ve své práci zabývá velmi aktuálním tématem – šikanou na školách a možnostmi prevence. Toto téma spojila s tématem dramatické výchovy, v níž vidí vhodnou cestu pro práci s dětmi, cestu, jež může této prevenci napomáhat. V úvodu práce si autorka stanovila několik cílů (s.7), které se vztahují zejména k praktické části práce.

V teoretické části se autorka zabývá šikanou, jejími příčinami, fázemi i následky, možnostmi prevence. V těchto kapitolách se opírá zejména o odbornou literaturu, teoretické kapitoly tak mají povahu výtahu či kompilace. Problematickými se mi však jeví zejména kapitoly o dramatické výchově. Z textu je zřejmá malá autorčina zkušenost s dramatickou výchovou. Kurzy absolvované během studia jsou jen nahlédnutím do tohoto oboru, nelze očekávat, že přinesou hluboký vhled do oboru. Tento fakt se projevuje jak v části teoretické, tak (a to zejména) v části praktické. *Není mi zcela jasné, jak vnímá autorka cíle dramatické výchovy, jaké místo v nich zaujímá divadlo a divadelnost oboru. Také mi není zcela jasné, jak chápe autorka hru v roli a improvizaci a interpretaci. Jsou to rozdílné metody? Jaké jsou hlavní principy dramatické výchovy? Bylo by dobré, kdyby se k těmto otázkám autorka vrátila při obhajobě práce.*

V praktické části popisuje autorka několik lekcí, které mohou podle autorky podpořit prosociální chování dětí, pozitivní vztahy ve skupině. K některým lekcím byla studentce inspirací kniha D. Mrázkové Neplač, mochomůrko. Autorka sama mluví o využívání metod dramatické výchovy, pro většinu lekcí je však typické spíše nahodilé využití jednotlivé metody či techniky, nežli vědomé využívání strategií dramatické výchovy. Nerozumím zcela ani úvodním lekcím – Houbařská vycházka, Poklady lesa, Za živou přírodou – nakolik splňují téma prevence šikany. Samozřejmě, že každé pozitivní, prosociální chování je prevencí šikany. Ale to je poměrně obecný pohled, od takto nazvané práce bych očekával hlubší zacílení. Také nevím, jak byly lekce časově uspořádány – zda následovaly bezprostředně po sobě nebo s časovým odstupem.

Téma odlišnosti se velmi výrazně objevuje v příběhu bílé srnky z výše uvedené knihy. Výběr tohoto textu pro téma odlišnosti, respektu vůči jinakosti apod. je velmi dobrý. Autorka však jako by se bála nechat děti výrazně do tohoto příběhu vstoupit. Sama sice vstupuje do role (někdy však nevím zcela přesně proč – např. v roli myslivce se pouze dětí ptá, co si představí pod slovy sojka, smrk... - co autorka sledovala touto rolí neví), děti však do role vstoupit nenechá, pokud si mají uvědomit pocity bílé srnky, děje se tak prostřednictvím hry s pravidly, která může být pro děti spíše dobrodružstvím, zábavou, nežli činností, jež zprostředkuje situaci pronásledovaného odlišného jedince. Bohužel lekce nejsou příliš reflektovány, jaký byl jejich průběh a co z nich autorka vyvodila se čtenář příliš nedozví.

I v následujících lekcích je nastoleno téma jinakosti, odlišnosti, ale spíše než o zásadní mapování a zejména prověřování postojů a hodnot jde o činnosti, jež shrnují již známé a spíše slovně nežli v akci hledají smysl respektování, tolerance. Jak už jsem uvedl výše, autorka zůstává při uplatňování metod dramatické výchovy i při odkrývání témat spíše na povrchu. Ovšem zároveň je třeba říci, že tato jednoduchá cesta je méně nebezpečná, než kdyby se autorka při neznalosti toho, co dramatická výchova nabízí, pustila do hluboce prožitkových činností a konfliktních situací. Takto vedené lekce jistě dětem neublíží, naopak je z lekcí cítit,

že Romana Štollová buduje ve své skupině pozitivní klima, klima důvěry a respektu. Ovšem cíle práce pro mě zůstaly naplněné jen částečně.

Další otázky pro obhajobu: Jak chápe autorka techniku učitele v roli, jak ji využívá? Nakolik jí nabízené činnosti zaujaly všechny děti (jedná se o věkově heterogenní skupinu)? Jaká specifika přináší pro uplatňování metod dramatické výchovy práce ve školní družině?

Práci doporučuji k obhajobě.

Doporučené hodnocení: dobře

Radek Marušák

